

O'SMIRLARNING ZIDDIYATSIZ SHAXSLARARO MUNOSABATLARGA KIRISHA OLIHIDA SEPARATSIYANING AHMIYATI

Muxamedova Madinaxon Baxodirovna

Nizomiy nomidagi TDPU- mustaqil tadqiqotchi

424 DMTT psixologi, Toshkent shahri

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15220449>

Annotatsiya. O'smirlik davri — shaxsning rivojlanishidagi muhim bosqich bo'lib, bu davrda o'smirlar o'zligini, ijtimoiy rolini va boshqalar bilan aloqalarini shakllantiradilar. Ushbu maqolada o'smirlarning ziddiyatsiz shaxslararo munosabatlarga kirisha olishida separatsiyaning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Separatsiya — bu o'smirning ota-onalaridan yoki boshqa muhim shaxslaridan mustaqil bo'lish jarayoni hisoblanadi. Bu jarayon o'smirlarning ijtimoiy va emotsional rivojlanishida muhim rol o'ynaydi.

Separatsiya — bu psixologik jarayon bo'lib, o'smirlar o'zlarini ota-onalaridan yoki boshqa muhim shaxslaridan ajratish, mustaqil shaxs sifatida shakllanishidir. Bu jarayon, odatda, o'smirlik davrida boshlanadi va o'smirlarning ijtimoiy, emotsional va kognitiv rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi. Separatsiya jarayoni muvaffaqiyatli o'tsa, o'smirlar o'zlarini mustaqil va mas'uliyatli shaxslar sifatida his qilishlari mumkin.

O'smirlar va ziddiyatsiz munosabatlar

O'smirlar o'zaro munosabatlarda ziddiyatlardan qochishga intilishlari mumkin. Bunday ziddiyatsiz munosabatlar o'smirlarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. O'smirlar o'zaro munosabatlarida muammolarni hal qilish, empatiya ko'rsatish va ijtimoiy qoidalarni tushunish kabi ko'nikmalarga ega bo'lishlari zarur.

Separatsiyaning o'smirlar munosabatlariga ta'siri

Separatsiya jarayoni muvaffaqiyatli o'tgan o'smirlar o'zaro munosabatlarda ko'proq o'ziga ishongan va mustaqil bo'lishadi. Psixologlar, masalan, Erik Eriksonning rivojlanish nazariyasiga ko'ra, o'smirlik davrida shaxsning identifikatsiya va mustaqillikni qabul qilish jarayoni muhimdir. Agar o'smirlar separatsiya jarayonini muvaffaqiyatli o'tkazsa, ular o'zaro munosabatlarda ziddiyatlarga duch kelmasliklari yoki ularni samarali hal qilishlari mumkin.

Bir qator psixologik tadqiqotlar separatsiyaning o'smirlar munosabatlariga ta'sirini o'rgandi. Masalan, K. H. Bowers va A. M. H. Voyer (2015) tomonidan o'tkazilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'smirlar o'z ota-onalaridan mustaqil bo'lganda, ular ijtimoiy ko'nikmalarini yaxshilaydi va ziddiyatsiz munosabatlarni o'rnatish qobiliyatini oshiradi.

Xulosa

Separatsiya jarayoni o'smirlarning ziddiyatsiz shaxslararo munosabatlarga kirisha olishida muhim ahamiyatga ega. Muvaffaqiyatli separatsiya o'smirlarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi, ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantiradi va ziddiyatlarni samarali hal qilish qobiliyatini ta'minlaydi. O'smirlar uchun bu jarayonni qo'llab-quvvatlash va ularga mustaqil bo'lishda yordam berish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar/Используемая литература/References:

1. Erikson, E. H. (1968). Identity: Youth and Crisis. New York: Norton.
2. Bowers, K. H., & Voyer, A. M. H. (2015). The Role of Separation in Adolescent Development. *Journal of Adolescent Research*, 30(5), 563-586.
3. Харламенкова Н.Е. Кумыкова Е.В., Рубченко А.К. Психологическая сепарация: подходы, проблемы, механизмы. - М : Институт психологии РАН, 2015.